11-10-2012 09:00

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMAS DEPUTĀTS

Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811 • Tālrunis: 6708 7321 • Fakss: 6708 7100 • E-pasts: saeima@saeima.lv

Rīgā, 2012. gada 10. oktobrī
Nr. 8/4-2-____-11/12

**Saeimas Prezidijam**

Pamatojoties uz Saeimas kārtības ruļļa 79.pantu, iesniedzam likumprojektu **„Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu""**.

Pielikumā:
1. Likumprojekts „Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"" (uz 12 lp.)
2. Anotācija likumprojektam „Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"" (uz 2 lp.)

11. Saeimas deputāti:

1. _____ /Dz. Jaunā/
2. _____ /E. Ulusmi/
3. _____ /Vjačeslavs Dombrovskis/
4. _____ /Raimo Dzintars/
5. _____ /Gaidis Bojar/
6. _____ /F. Upenieks/
7. _____ /R. NAUDIŅI/

SAEIMAS KANCELEJA
11 -10- 2012
Nr. 12/5/1-113-11/12 Plkst. 9⁰⁰

LIKUMPROJEKTS
Nr. 417 /Lp11
*Likumprojekts*

**Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"**

Izdarīt likumā "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, 9.nr.; 1995, 17.nr.; 1998, 19.nr.; 2003, 12., 19.nr.; 2006, 10.nr.; 2008, 7., 16.nr.; 2009, 8.nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 1.pantu ar 7.punktu šādā redakcijā:
"7) ne mazāk kā viena desmitā daļa vēlētāju ir ierosinājusi Saeimas atsaukšanu".

2. Izslēgt 3.panta otro daļu.

3. Izslēgt 7.panta trešo daļu.

4. Papildināt 11.pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:
"(5) Tautas nobalsošana rīkojama, ja šā likuma $IV^2$ nodaļā noteiktajā kārtībā ne mazāk kā viena desmitā daļa vēlētāju ir ierosinājusi Saeimas atsaukšanu."

5. Aizstāt 12.pantā vārdus un skaitli "likuma 11.panta trešajā un ceturtajā" ar vārdiem un skaitli "likuma 11.panta pirmajā, trešajā, ceturtajā un piektajā".

6. 15.pantā:
aizstāt pirmajā daļā skaitli "10" ar skaitli "8";
papildināt pirmo daļu ar tekstu šādā redakcijā:
"Centrālā vēlēšanu komisija katrā republikas pilsētā, izņemot Rīgu, Daugavpili un Liepāju, kā arī vietējā vēlēšanu komisija katrā novadā var noteikt vienu vēlēšanu iecirkni, kurā vēlēšanas notiek līdz pulksten 10 vakarā. Rīgas pilsētas vēlēšanu komisija var noteikt četrus, Daugavpils pilsētas vēlēšanu komisija — divus un Liepājas pilsētas vēlēšanu komisija — divus šādus vēlēšanu iecirkņus."

7. Aizstāt 17.panta ceturtajā daļā skaitli "10" ar skaitli "8".

8. Izteikt 22. un 23.pantu šādā redakcijā:
"**22.pants.** (1) Ne mazāk kā vienai desmitajai daļai vēlētāju ir tiesības, norādot savu vārdu, uzvārdu, personas kodu un parakstīšanās datumu, iesniegt Centrālajai vēlēšanu komisijai pilnīgi izstrādātu likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu. Likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu var iesniegt 12 mēnešu laikā no dienas, kad likumprojekts vai Satversmes grozījumu projekts reģistrēts Centrālajā vēlēšanu komisijā.

(2) Katram vēlētāja parakstam šo 12 mēnešu laikā jābūt apliecinātam pie zvērināta notāra, dzīvesvietas deklarēšanas vietā pašvaldībā, bāriņtiesā, kura veic notariālas darbības, vai novadā pie pagasta vai pilsētas pārvaldes vadītāja.

(3) Maksu par paraksta apliecināšanu saistībā ar parakstu vākšanu par likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu bāriņtiesā vai pašvaldības institūcijā nosaka, ņemot vērā paraksta apliecināšanai nepieciešamās tiešās administratīvās izmaksas, taču ne vairāk kā pusi no summas, kas likumā noteikta paraksta īstuma apliecināšanai bāriņtiesā.

(4) Ja tiek nodrošināta parakstītāju identifikācija un fizisko personu datu aizsardzība, parakstus var vākt arī elektroniski, izmantojot Vienoto valsts un pašvaldību pakalpojumu portālu (www.latvija.lv) vai citu tiešsaistes sistēmu, kuru iniciatīvas grupa izmanto parakstu

vākšanas mērķim. Vienotā valsts un pašvaldību pakalpojumu portāla īpašnieks (uzturētājs) personai samaksu par parakstīšanos neprasa.

(5) Ministru kabinets nosaka drošības un tehniskās prasības, kuras ievēro, ja parakstu vākšanai izmanto Vienoto valsts un pašvaldību pakalpojumu portālu (www.latvija.lv) vai citu tiešsaistes sistēmu, un institūciju, kura izvērtē parakstu vākšanai izmantotās tiešsaistes sistēmas atbilstību Ministru kabineta noteiktajām drošības un tehniskajām prasībām. Vienotā valsts un pašvaldību pakalpojumu portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmai atbilstības sertifikāciju neveic.

(6) Ministru kabineta noteiktās institūcijas lēmumu, ar kuru atteikts izsniegt sertifikātu par tiešsaistes sistēmas atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

**23.pants.** (1) Parakstu vākšanai par likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu izveido iniciatīvas grupu.

(2) Iniciatīvas grupa var būt:

1) politiskā partija vai politisko partiju apvienība;
2) Biedrību un nodibinājumu likumā noteiktajā kārtībā izveidota un reģistrēta ne mazāk kā desmit vēlētāju izveidota biedrība.

(3) Iniciatīvas grupa iesniedz Centrālajai vēlēšanu komisijai iesniegumu un likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu, par kuru plānots vākt vēlētāju parakstus. Apliecināti paraksti vācami uz Centrālās vēlēšanu komisijas apstiprināta parauga veidlapas.

(4) Centrālā vēlēšanu komisija 45 dienu laikā pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1) reģistrē likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu;
2) nosaka termiņu iesniegumā un likumprojektā vai Satversmes grozījumu projektā konstatēto trūkumu novēršanai;
3) atsaka likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta reģistrāciju šā panta piektajā daļā minētajos gadījumos.

(5) Centrālā vēlēšanu komisija atsaka likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta reģistrāciju, ja:

1) iniciatīvas grupa neatbilst šā panta otrās daļas prasībām;
2) likumprojekts vai Satversmes grozījumu projekts pēc formas vai satura nav pilnībā izstrādāts.

(6) Centrālā vēlēšanu komisija, lemjot par iniciatīvas grupas iesniegto likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu, var pieprasīt šā jautājuma izlemšanai vajadzīgās ziņas un paskaidrojumus no valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī pieaicināt atzītus tieslietu ekspertus atzinumu sniegšanai."

9. Papildināt likumu ar 23.[1] pantu šādā redakcijā:

"**23.[1] pants.** (1) Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu par likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta reģistrācijas atteikumu iniciatīvas grupa var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā.

(2) Tiesa lietu izskata kā pirmās instances tiesa. Lieta tiek izskatīta triju tiesnešu sastāvā.

(3) Tiesa lietu izskata un nolēmumu pieņem viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts pieteikums. Ja nepieciešams, tiesa var pagarināt nolēmuma pieņemšanas laiku, bet ne ilgāk kā uz vienu mēnesi.

(4) Pieteicējs norāda pieteikuma pamatojumu. Pierādīšanas pienākums ir administratīvā procesa dalībniekiem.

(5) Ja likums nosaka kādas procesuālās darbības izpildes termiņu, bet, izpildot attiecīgo procesuālo darbību šajā termiņā, netiktu ievēroti šā panta trešās daļas nosacījumi, tiesnesis (tiesa) pats nosaka atbilstošu termiņu attiecīgās procesuālās darbības izpildei.

(6) Tiesas nolēmums, kā arī citi lēmumi, kas tiek pieņemti, veicot procesuālās darbības iesniegtā pieteikuma vai ierosinātās lietas izskatīšanai, nav pārsūdzami."

10. Izteikt 24.pantu šādā redakcijā:

"**24.pants.** Saņēmusi vēlētāju iesniegto likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu un tam pievienotos parakstus, Centrālā vēlēšanu komisija saskaita parakstus, pārbauda, vai parakstījušās personas ir vēlētāji. Ja likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu ir parakstījusi ne mazāk kā viena desmitā daļa no balsstiesīgo Latvijas pilsoņu skaita, Centrālā vēlēšanu komisija ne vēlāk kā triju dienu laikā paziņo to Valsts prezidentam un nosūta viņam vēlētāju iesniegto likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu."

11. Izslēgt 25.panta pirmajā daļā vārdus "Ja likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu ir parakstījusi ne mazāk kā viena desmitā daļa no pēdējās Saeimas vēlēšanās balsstiesīgo Latvijas pilsoņu skaita".

12. Papildināt likumu ar $IV^2$ nodaļu šādā redakcijā:

"**$IV^2$ nodaļa**
**Saeimas atsaukšanas ierosināšana**

**25.$^5$ pants.** (1) Ne mazāk kā vienai desmitajai daļai vēlētāju ir tiesības, norādot savu vārdu, uzvārdu, personas kodu un parakstīšanās datumu, iesniegt Centrālajai vēlēšanu komisijai ierosinājumu tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu. Ierosinājumu tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu var iesniegt 12 mēnešu laikā no dienas, kad iniciatīvas grupa reģistrēta Centrālajā vēlēšanu komisijā, ja vien nav iestājies Satversmes 14.pantā noteiktais termiņš, kad tiesības ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu nevar izmantot.

(2) Katram vēlētāja parakstam šo 12 mēnešu laikā jābūt apliecinātam pie zvērināta notāra, dzīvesvietas deklarēšanas vietā pašvaldībā, bāriņtiesā, kura veic notariālas darbības, vai novadā pie pagasta vai pilsētas pārvaldes vadītāja.

(3) Maksu par paraksta apliecināšanu saistībā ar parakstu vākšanu bāriņtiesā vai pašvaldības institūcijā nosaka, ņemot vērā paraksta apliecināšanai par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu nepieciešamās tiešās administratīvās izmaksas, taču ne vairāk kā pusi no summas, kas likumā noteikta paraksta īstuma apliecināšanai bāriņtiesā.

(4) Ja tiek nodrošināta parakstītāju identifikācija un fizisko personu datu aizsardzība, parakstus var vākt arī elektroniski, izmantojot Vienoto valsts un pašvaldību pakalpojumu portālu (www.latvija.lv) vai citu tiešsaistes sistēmu, kuru iniciatīvas grupa izmanto parakstu vākšanai.

(5) Parakstu vākšanas elektroniskajai tiešsaistes sistēmai piemēro šā likuma 22.panta piektās un sestās daļas noteikumus.

**25.$^6$ pants.** (1) Lai uzsāktu parakstu vākšanu ierosinājumam tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu, izveido iniciatīvas grupu, kurai jāatbilst šā likuma 23.panta otrajā daļā minētajām prasībām.

(2) Iniciatīvas grupa iesniedz Centrālajai vēlēšanu komisijai iesniegumu par reģistrāciju.

(3) Centrālā vēlēšanu komisija 10 dienu laikā pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1) reģistrēt iniciatīvas grupu, ja tā atbilst šā likuma 23.panta otrās daļas prasībām un ja iesnieguma par reģistrāciju iesniegšanas dienā nav iestājies Satversmes 14.pantā noteiktais termiņš, kad nevar ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu;

2) atteikt reģistrēt iniciatīvas grupu, ja tā neatbilst šā likuma 23.panta otrās daļas prasībām vai ja iesnieguma par reģistrāciju iesniegšanas dienā ir iestājies Satversmes 14.pantā noteiktais termiņš, kad nevar ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu.

**25.[7] pants.** (1) Centrālā vēlēšanu komisija saskaita parakstus ierosinājumam tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu un konstatē rezultātu.

(2) Ja ierosinājumu tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu ir parakstījusi ne mazāk kā viena desmitā daļa vēlētāju un ja parakstu iesniegšanas dienā nav iestājies Satversmes 14.pantā noteiktais termiņš, kad nevar izmantot tiesības ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu, Centrālā vēlēšanu komisija pieņem lēmumu rīkot tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu.

**25.[8] pants.** (1) Centrālā vēlēšanu komisija laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" paziņo to vēlētāju skaitu, kuri parakstījuši ierosinājumu tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu, kā arī publicē lēmumu rīkot tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu vai lēmumu nerīkot tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu.

(2) Dienu tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu nosaka saskaņā ar šā likuma 12.pantu, bet ne agrāk kā vienu mēnesi un ne vēlāk kā divus mēnešus no dienas, kad Centrālās vēlēšanu komisijas lēmums rīkot tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis"."

13. Izteikt V nodaļas nosaukumu šādā redakcijā: "**Tautas nobalsošanas izdevumu finansēšana**".

14. Papildināt likumu ar VI nodaļu šādā redakcijā:

**"VI nodaļa**
**Aģitācija pirms tautas nobalsošanas, aģitācija par likumu ierosināšanu un aģitācija par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu**

**27.pants.** (1) Aģitācija pirms tautas nobalsošanas, aģitācija par likumu ierosināšanu un aģitācija par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu šā likuma izpratnē ir organizēts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums, pasākums vai darbība, ja tā satur tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret tautas nobalsošanā izlemjamo jautājumu, kā arī tiešu vai netiešu aicinājumu piedalīties vai nepiedalīties tautas nobalsošanā, parakstu vākšanā likuma ierosināšanai vai parakstu vākšanā Saeimas atsaukšanas ierosināšanai.

(2) Aģitācijas pirms tautas nobalsošanas periods šā likuma izpratnē ir laika posms no tautas nobalsošanas izsludināšanas dienas līdz tautas nobalsošanas dienai. Aģitācijas par likumu ierosināšanu periods šā likuma izpratnē ir laika posms no dienas, kad Centrālā vēlēšanu komisija paziņo par parakstu vākšanas reģistrēšanu, līdz parakstu vākšanas pēdējai dienai. Aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu periods šā likuma izpratnē ir laika posms no dienas, kad Centrālā vēlēšanu komisija paziņo par iniciatīvas grupas (parakstu vākšanai Saeimas atsaukšanas ierosināšanai) reģistrēšanu, līdz parakstu vākšanas pēdējai dienai.

**28.pants**. (1) Aģitāciju pirms tautas nobalsošanas, aģitāciju par likumu ierosināšanu un aģitāciju par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu ir tiesīga veikt ikviena fiziskā persona, juridiskā persona, reģistrēta jebkuru šādu personu apvienība un iniciatīvas grupa (turpmāk — aģitācijas veicējs).

(2) Aģitāciju pirms tautas nobalsošanas, aģitāciju par likumu ierosināšanu un aģitāciju par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu aizliegts veikt valstij, citai atvasinātai publiskai

personai, vēlēšanu komisijas locekļiem, kā arī kapitālsabiedrībai, kurā vairāk nekā viens procents kapitāla daļu (akciju) pieder valstij vai atvasinātai publiskai personai.

**29.pants.** (1) Tautas nobalsošanas dienā, kā arī dienu pirms tautas nobalsošanas ir aizliegta aģitācijas materiālu izvietošana elektronisko plašsaziņas līdzekļu radio un televīzijas raidījumos, publiskās vietās, preses izdevumos, internetā un šā likuma 33.panta pirmajā daļā minētajās institūcijās un kapitālsabiedrībās.

(2) Aģitācija pirms tautas nobalsošanas un aģitācija par likumu ierosināšanu ir aizliegta šā likuma 7.panta otrajā daļā minētajās vietās, balsošanas telpās un tuvāk par 50 metriem no ieejas ēkā, kurā atrodas balsošanas iecirknis. Šāds aizliegums attiecas arī uz aģitāciju par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu.

**30.pants.** (1) Aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu un aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu raidījumus reklāmu veidā nedrīkst ietvert elektronisko plašsaziņas līdzekļu ziņu raidījumos.

(2) Tautas nobalsošanas dienā līdz pulksten 10 vakarā elektronisko plašsaziņas līdzekļu radio un televīzijas programmās un raidījumos aizliegts iekļaut sabiedriskās domas aptaujas rezultātus par tautas nobalsošanā izlemjamo jautājumu.

(3) Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi nedrīkst rediģēt, montēt vai citādi pārveidot aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likuma ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu raidījumus un materiālus bez to personu piekrišanas, kuras šajos raidījumos piedalās. Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi neatbild par iepriekš sagatavotajos un tiem iesniegtajos aģitācijas materiālos iekļauto ziņu patiesumu.

(4) Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kas nodrošina ārvalstu elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu retranslāciju Latvijā, līgumā ar attiecīgo ārvalsts elektronisko plašsaziņas līdzekli paredz noteikumu, ka aģitācijas pirms tautas nobalsošanas perioda laikā, aģitācijas par likumu ierosināšanu perioda laikā vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu perioda laikā Latvijā retranslējamās programmās nedrīkst iekļaut aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālus.

(5) Šā likuma noteikumi neattiecas uz faktu izklāstu ziņu pārraidēs un tiešajās reportāžās.

**31.pants.** (1) Pirms vai uzreiz pēc katras aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu elektronisko plašsaziņas līdzekļu radio un televīzijas programmā vai raidījumā, kā arī preses izdevumā, internetā vai publiskā vietā izvietotā aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiāla ietvaros norādāms aģitācijas apmaksātājs.

(2) Ja par šā likuma 27.panta pirmajā daļā minēto aģitāciju ir saņemta samaksa un apmaksātājs pretēji šā likuma noteikumiem nav norādīts, tā uzskatāma par slēpto aģitāciju. Par samaksu šā likuma izpratnē uzskatāma jebkāda atlīdzība, tai skaitā jebkuri mantiski labumi, pakalpojumi, tiesību nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādām tiesībām par labu citai personai u.c.

(3) Slēptā aģitācija pirms tautas nobalsošanas, slēptā aģitācija par likumu ierosināšanu vai slēptā aģitācija par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu ir aizliegta.

**32.pants.** (1) Aģitācijas veicējam ir tiesības aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu veikšanai publiskās vietās izvietot aģitācijas materiālus, ierīkot stendus un galdus, kā arī uzstādīt pārvietojamas nojumes, kas nepārsniedz pašvaldības noteiktos izmērus, par to visu brīdinot attiecīgo pašvaldību vismaz trīs dienas iepriekš. Valsts un pašvaldības var noteikt publiskās vietas, kurās nedrīkst izvietot aģitācijas materiālus.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā pašvaldības aprēķina un iekasē maksu par aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālu, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālu un aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālu izvietošanu.

(3) Aģitācijas veicējs atbild par to, lai aģitācijas materiāli tiktu novākti attiecīgās pašvaldības noteiktajā kārtībā.

(4) Šā panta pirmās, otrās un trešās daļas nosacījumi nav attiecināmi uz gadījumiem, kad aģitācija pirms tautas nobalsošanas, aģitācija par likumu ierosināšanu vai aģitācija par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu tiek īstenota aģitācijas veicēja organizēta svētku, piemiņas, izklaides, sporta vai atpūtas pasākuma ietvaros. Šajā gadījumā jautājumus, kas saistīti ar attiecīgo pasākumu saskaņošanu un norisi, noteic Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums.

(5) Valstij un atvasinātām publiskām personām ir aizliegts radīt īpašas priekšrocības vai ierobežojumus kādam aģitācijas veicējam aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālu, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālu izvietošanā publiskās vietās.

**33.pants.** (1) Valsts un atvasinātu publisku personu institūcijās un kapitālsabiedrībās, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), aizliegts publiski pieejamās vietās izvietot un izplatīt aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālus, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālus vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālus.

(2) Šā panta pirmajā daļā paredzētais ierobežojums neattiecas uz Centrālās vēlēšanu komisijas informatīva rakstura materiāliem par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu vai Saeimas atsaukšanu, kā arī uz gadījumiem, kuri minēti šā panta trešajā daļā.

(3) Valsts un atvasinātu publisku personu institūcijas un kapitālsabiedrības, kurās valstij vai atvasinātām publiskām personām pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju), var aģitācijas veicējam piešķirt telpas, kur rīkot tikšanās ar balsotājiem, bez maksas vai par maksu, kas nepārsniedz šo telpu uzturēšanas faktiskos izdevumus, ja vien ar tādiem pašiem noteikumiem tiek nodrošināta iespēja arī citām personām izmantot šīs telpas, lai tiktos ar balsotājiem.

**34.pants.** (1) Fiziskā persona, juridiskā persona vai reģistrēta jebkuru šādu personu apvienība aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu un aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu izdevumiem drīkst izlietot summu, kas nepārsniedz Centrālās statistikas pārvaldes publiskoto aizpagājušā gada mēneša vidējo bruto darba samaksu, kas noapaļota pilnos latos, piemērojot koeficientu 0,00007, uz katru iepriekšējās Saeimas vēlēšanās piedalījušos vēlētāju. Šis ierobežojums neattiecas uz šā panta otrajā daļā minēto gadījumu.

(2) Iniciatīvas grupa aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu un aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu izdevumiem drīkst izlietot summu, kas nepārsniedz Centrālās statistikas pārvaldes publiskoto aizpagājušā gada mēneša vidējo bruto darba samaksu, kas noapaļota pilnos latos, piemērojot koeficientu 0,00007, uz katru vēlētāju iepriekšējās Saeimas vēlēšanās.

(3) Par reģistrētas politisko partiju apvienības aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu un aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu izdevumiem uzskatāmi arī tie izdevumi, kuri šim nolūkam bijuši šo apvienību veidojošām politiskajām partijām.

(4) Atsevišķa deputāta vai deputāta kandidāta, politiskās partijas biedra un iniciatīvas grupas biedra iztērētie līdzekļi individuālai aģitācijai pirms tautas nobalsošanas, individuālai aģitācijai par likumu ierosināšanu un individuālai aģitācijai par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu tiek ieskaitīti attiecīgās iniciatīvas grupas aģitācijas pirms tautas nobalsošanas,

aģitācijas par likumu ierosināšanu un aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu izdevumos.

(5) Šā panta pirmajā daļā minēto līdzekļu apmēru, ko persona drīkst izmantot aģitācijai pirms tautas nobalsošanas, aģitācijai par likumu ierosināšanu un aģitācijai par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu, veido attiecīgās personas izdevumi aģitācijas pirms tautas nobalsošanas periodā, aģitācijas par likumu ierosināšanu periodā un aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu periodā neatkarīgi no datuma, kad izrakstīts darījumu apliecinošs dokuments (rēķins, līgums vai cits dokuments), saņemts vai veikts maksājums par:

1) reklāmas izvietošanu:
   a) sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmās un raidījumos,
   b) sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa radio programmās un raidījumos,
   c) komerciālā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmās un raidījumos,
   d) komerciālā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa radio programmās un raidījumos,
   e) laikrakstos, žurnālos, biļetenos un citos likumā noteiktajā kārtībā reģistrētajos periodiskajos izdevumos, kuri tiek sagatavoti iespiedtehnikā un plaši izplatīti visā valsts teritorijā,
   f) laikrakstos, žurnālos, biļetenos un citos likumā noteiktajā kārtībā reģistrētajos periodiskajos izdevumos, kuri tiek sagatavoti iespiedtehnikā un kuru tirāžas lielākā daļa tiek izplatīta vienas republikas pilsētas vai novada teritorijā,
   g) internetā, izņemot politiskās partijas, politisko partiju apvienības un iniciatīvas grupas mājaslapu,
   h) telpās un publiskās vietās (laukumos, skvēros, ielās, uz tiltiem un citās tamlīdzīgās vietās) neatkarīgi no īpašuma piederības;
2) pasta (arī elektroniskā pasta) pakalpojumu izmantošanu, lai ar tā palīdzību nosūtītu aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālus, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālus vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālus;
3) labdarības pasākumu finansēšanu un sponsorēšanu, izmaksājot pabalstus un izdarot dāvinājumus (ziedojumus).

(6) Ik gadu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs savā mājaslapā internetā publicē informatīvu paziņojumu, kurā norāda šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās summas apmēru, kādu drīkst izlietot uz vienu balsotāju aģitācijai pirms tautas nobalsošanas, aģitācijai par likumu ierosināšanu vai aģitācijai par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu.

**35.pants.** (1) Ja aģitāciju pirms tautas nobalsošanas un aģitāciju par likumu ierosināšanu veic politiskā partija vai politisko partiju apvienība, kas iesniegusi savu deputātu kandidātu sarakstu Saeimas vēlēšanām trijos, četros vai piecos vēlēšanu apgabalos, un aģitācijas pirms tautas nobalsošanas periods vai aģitācijas par likumu ierosināšanu periods pilnīgi vai daļēji sakrīt ar priekšvēlēšanu aģitācijas periodu pirms Saeimas vēlēšanām, politiskā partija vai politisko partiju apvienība aģitācijai pirms tautas nobalsošanas vai aģitācijai par likumu ierosināšanu un priekšvēlēšanu aģitācijai pirms Saeimas vēlēšanām kopā drīkst izlietot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā priekšvēlēšanu aģitācijai pirms Saeimas vēlēšanām noteikto izdevumu apmēru.

(2) Ja aģitāciju pirms tautas nobalsošanas vai aģitāciju par likumu ierosināšanu veic politiskā partija vai politisko partiju apvienība, kas iesniegusi savu deputātu kandidātu sarakstu Saeimas vēlēšanām vienā vai divos vēlēšanu apgabalos, un aģitācijas pirms tautas nobalsošanas periods vai aģitācijas par likumu ierosināšanu periods pilnīgi vai daļēji sakrīt ar priekšvēlēšanu aģitācijas periodu pirms Saeimas vēlēšanām, politiskā partija vai politisko partiju apvienība aģitācijai pirms tautas nobalsošanas vai aģitācijai par likumu ierosināšanu un

priekšvēlēšanu aģitācijai pirms Saeimas vēlēšanām kopā drīkst izlietot šā likuma 34.panta pirmajā vai otrajā daļā aģitācijai pirms tautas nobalsošanas vai aģitācijai pirms likumu ierosināšanas noteikto izdevumu apmēru.

(3) Ja pilnīgi vai daļēji sakrīt divi vai vairāki aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu periodi (jebkurā to kombinācijā), tad visām aģitācijām pirms tautas nobalsošanas, aģitācijai par likumu ierosināšanu un aģitācijai par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu kopā drīkst izlietot attiecīgi šā likuma 34.panta pirmajā vai otrajā daļā aģitācijai pirms tautas nobalsošanas, aģitācijai par likumu ierosināšanu vai aģitācijai par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu noteikto izdevumu apmēru.

(4) Aģitācijas veicējs var finansēt aģitāciju pirms tautas nobalsošanas, aģitāciju par likumu ierosināšanu un aģitāciju par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu, tai skaitā veikt dāvinājumus (ziedojumus) no saviem likumīgi gūtiem ienākumiem.

(5) Aģitāciju pirms tautas nobalsošanas, aģitāciju par likumu ierosināšanu un aģitāciju par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu nedrīkst finansēt no līdzekļiem:

1) kas tieši vai pastarpināti iegūti no ārvalstīs reģistrētām juridiskajām personām un ārvalstu pilsoņiem;
2) kas iegūti no anonīma maksātāja. Par anonīmu maksātāju uzskatāma persona, kura nav konstatējama (nav norādīts fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods un dzīvesvieta vai juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese);
3) kas iegūti, izmantojot trešās personas starpniecību. Par aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu finansēšanu, izmantojot trešās personas starpniecību, uzskatāms gadījums, kad, īstenojot savu personisko ieinteresētību finansēt aģitāciju pirms tautas nobalsošanas, aģitāciju par likumu ierosināšanu vai aģitāciju par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu, tiek izmantoti citas personas identitātes dati vai kad aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu finansēšanai tiek ziedots ar citas personas starpniecību. Par starpniecību šā likuma izpratnē nav uzskatāms gadījums, kad, pamatojoties uz notariāli apliecinātu pilnvaru, kurā norādīta konkrēta ziedojamā summa vai manta un tās vērtība, pilnvarotāja vārdā ziedojumu veic pilnvarnieks. Šādu pilnvarojumu aizliegts nodot citai personai.

(6) Visi finanšu līdzekļi, kas paredzēti vai izlietoti aģitācijai pirms tautas nobalsošanas, aģitācijai par likumu ierosināšanu vai aģitācijai par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu un pārsniedz vienu minimālo mēnešalgu, tieši un nepastarpināti ieskaitāmi saņēmēja bankas kontā. Ja aģitācijai pirms tautas nobalsošanas, aģitācijai par likumu ierosināšanu vai aģitācijai par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu paredzēto vai izlietoto finanšu līdzekļu apmērs ir sasniedzis vienu minimālo mēnešalgu, turpmākie finanšu līdzekļi tieši un nepastarpināti ieskaitāmi saņēmēja bankas kontā.

(7) Par dāvinājumu (ziedojumu) šā likuma izpratnē uzskatāmi jebkuri mantiski vai citāda veida bezatlīdzības labumi, tai skaitā pakalpojumi, tiesību nodošana, atsvabināšana no pienākuma, atteikšanās no kādām tiesībām par labu ieinteresētajai personai, kā arī citas darbības, ar kurām ieinteresētajai personai tiek piešķirts kāds labums. Par dāvinājumu (ziedojumu) šā likuma izpratnē tiek uzskatīta arī kustamas vai nekustamas mantas nodošana ieinteresētās personas īpašumā un pakalpojumu sniegšana ieinteresētajai personai par maksu, kas ir zemāka par attiecīgās kustamās vai nekustamās mantas vai pakalpojuma tirgus vērtību.

**36.pants.** (1) Ja ar aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālu, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālu izvietošanu saistītie izdevumi konkrētajā elektroniskajā plašsaziņas līdzeklī vai preses

izdevumā pārsniedz attiecīgo šā likuma 34.panta pirmajā vai otrajā daļā vai 35.panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā minēto izdevumu apmēru, šis elektroniskais plašsaziņas līdzeklis vai preses izdevums atsaka līguma noslēgšanu.

(2) Aģitācijas veicējs līgumu par aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālu, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālu izvietošanu ar attiecīgo elektronisko plašsaziņas līdzekli un preses izdevumu slēdz tieši, nepastarpināti un bez pilnvarniekiem.

**37.pants.** (1) Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis vai preses izdevums, kas vienojies ar aģitācijas veicēju par aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālu, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālu izvietošanu, ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc līguma noslēgšanas vai izmaiņu izdarīšanas noslēgtajā līgumā nosūta Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam paziņojumu par aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālu, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālu izvietošanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa piešķirtajā raidlaikā vai preses izdevumā.

(2) Aģitācijas veicējs, kas vienojies ar kādu pakalpojuma sniedzēju par aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālu, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālu izvietošanu internetā par samaksu, telpās un publiskās vietās neatkarīgi no īpašuma piederības vai par pasta (arī elektroniskā pasta) pakalpojumu izmantošanu, lai nosūtītu aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālus, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālus vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālus, ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc līguma noslēgšanas vai izmaiņu izdarīšanas noslēgtajā līgumā nosūta Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam paziņojumu par aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiālu, aģitācijas par likumu ierosināšanu materiālu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu materiālu izvietošanu.

(3) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajā paziņojumā norāda šādu informāciju:

1) līguma datumu;
2) ziņas par līgumslēdzējām pusēm:
    a) pasūtītāja — juridiskās personas, tai skaitā politiskās organizācijas, politisko organizāciju apvienības, biedrības — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi,
    b) pasūtītāja — fiziskās personas — vārdu, uzvārdu, personas kodu un deklarētās dzīvesvietas adresi,
    c) pasūtītāja — reģistrētas personu apvienības — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi,
    d) pasūtītāja — iniciatīvas grupas — nosaukumu un tās pārstāvja — līgumslēdzēja — vārdu, uzvārdu, personas kodu un deklarētās dzīvesvietas adresi;
3) aģitācijas materiāla izvietotāja vai pakalpojuma sniedzēja — fiziskās personas — vārdu, uzvārdu, personas kodu un deklarētās dzīvesvietas adresi;
4) aģitācijas materiāla izvietotāja vai pakalpojuma sniedzēja — juridiskās personas vai reģistrētas juridisko vai fizisko personu apvienības — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;
5) atkarībā no aģitācijas materiālu izvietošanas veida norāda:
    a) elektronisko plašsaziņas līdzekļu radio un televīzijas programmās un raidījumos — katra aģitācijas materiāla izvietošanas datumu, laiku un ilgumu,
    b) preses izdevumos — katra aģitācijas materiāla izvietošanas datumu un laukumu,

c) internetā par samaksu — katra aģitācijas materiāla izvietošanas datumu, laiku, ilgumu un apjomu,
d) telpās vai publiskās vietās — katra aģitācijas materiāla izvietošanas datumu, ilgumu un laukumu,
e) nosūtot aģitācijas materiālus pa pastu (arī elektronisko pastu), — aģitācijas materiālu nosūtīšanas datumu un apjomu;
6) līgumsummu (ar pievienotās vērtības nodokli);
7) piemērotās atlaides un to pamatojumu, kā arī līgumsummu (ar pievienotās vērtības nodokli), kāda būtu bijusi gadījumā, ja atlaides netiktu piemērotas;
8) līgumsummas samaksas kārtību un termiņu (tai skaitā skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu);
9) citu informāciju, ko aģitācijas materiāla izvietotājs vai persona, kas vienojusies ar kādu pakalpojuma sniedzēju par materiāla izvietošanu vai nosūtīšanu, uzskata par būtisku.

(4) Šā likuma 35.panta pirmajā un otrajā daļā paredzētajā gadījumā politiskā partija vai politisko partiju apvienība iesniedz dokumentus Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam par aģitācijas pirms tautas nobalsošanas vai aģitācijas pirms likumu ierosināšanas izdevumiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kuri regulē priekšvēlēšanu aģitācijas pirms Saeimas vēlēšanām izdevumu apmēra kontroli, abu aģitāciju izdevumus norādot kopā.

**38.pants.** (1) Persona, kas pārkāpusi šajā likumā noteikto aģitācijas pirms tautas nobalsošanas vai aģitācijas par likumu ierosināšanu ierobežojumu, aģitācijas materiāla izvietošanas kārtību vai citādi nav ievērojusi šā likuma prasības, saucama pie likumā noteiktās atbildības.

(2) Ja pēc aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu perioda beigām Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē, ka persona, reģistrēta personu apvienība vai iniciatīvas grupa ir pārsniegusi šā likuma 34.panta pirmajā vai otrajā daļā vai 35.panta otrajā vai trešajā daļā noteikto pieļaujamo aģitācijas izdevumu apmēru vai ir pārkāpusi šā likuma 35.panta ceturtajā un piektajā daļā noteiktos finansēšanas ierobežojumus, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšniekam ir pienākums uzdot attiecīgajam aģitācijas veicējam 30 dienu laikā ieskaitīt valsts budžetā finanšu līdzekļus tajā apmērā, kas atbilst pārsniegtajam aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu un aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu izdevumu apmēram. Pēc attiecīgā aģitācijas veicēja motivēta lūguma Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks var finanšu līdzekļu ieskaitīšanu sadalīt termiņos, kas kopumā nepārsniedz 90 dienas.

(3) Ja aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu perioda laikā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs konstatē, ka persona, reģistrēta personu apvienība vai iniciatīvas grupa ir pārsniegusi šā likuma 34.panta pirmajā vai otrajā daļā vai 35.panta otrajā vai trešajā daļā noteikto pieļaujamo aģitācijas izdevumu apmēru, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks pieņem lēmumu par aizliegumu veikt turpmāko aģitāciju.

(4) Šā panta otrajā daļā minēto lēmumu par finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks var pieņemt ne vēlāk kā piecus gadus pēc aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu perioda beigām.

(5) Ja politiskā partija vai politisko partiju apvienība pārkāpj šā likuma 35.panta pirmajā daļā noteikto aģitācijas pirms tautas nobalsošanas vai aģitācijas par likumu ierosināšanu un priekšvēlēšanu aģitācijas pirms Saeimas vēlēšanām izdevumu apmēru, politiskā partija vai politisko partiju apvienība saucama pie atbildības saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kuri

nosaka atbildību par priekšvēlēšanu aģitācijas pirms Saeimas vēlēšanām izdevumu apmēra pārsniegšanu.

(6) Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs sešu mēnešu laikā pēc aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu perioda beigām informē sabiedrību par atklātajiem aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu pārkāpumiem.

(7) Kontroli un uzraudzību pār šajā likumā noteikto aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu un aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu finansēšanas ierobežojumu un aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu un aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu izdevumu noteikumu ievērošanu šajā likumā noteiktajā kārtībā veic Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs.

(8) Divu nedēļu laikā pēc aģitācijas pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai aģitācijas par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu perioda beigām iniciatīvas grupa sagatavo un iesniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam aģitācijas pārskatu, kurā norāda aģitācijas izdevumu finansēšanas avotus un izdevumus atbilstoši šā likuma 34.panta piektajā daļā noteiktajiem veidiem."

15. Pārejas noteikumā:

aizstāt vārdus "Pārejas noteikums" ar vārdiem "Pārejas noteikumi";

uzskatīt līdzšinējo pārejas noteikuma tekstu par pārejas noteikumu 1.punktu;

papildināt pārejas noteikumus ar 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. un 12.punktu šādā redakcijā:

"2. Šā likuma 22. un 24.panta jaunā redakcija, grozījumi 25.pantā, kas paredz likumprojekta un Satversmes grozījumu projekta ierosināšanas kārtības maiņu, kā arī $IV^2$ nodaļa stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.

3. Ministru kabinets līdz 2014.gada 1.septembrim nodrošina Vienotā valsts un pašvaldību pakalpojuma portāla parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmas tehnisko un drošības gatavību parakstu vākšanai tiešsaistes režīmā.

4. Līdz 2015.gada 1.janvārim ne mazāk kā 30 000 vēlētāju ir tiesības, norādot savu vārdu, uzvārdu, personas kodu un parakstīšanās datumu, iesniegt Centrālajai vēlēšanu komisijai pilnīgi izstrādātu likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu. Likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu var iesniegt 12 mēnešu laikā no dienas, kad likumprojekts vai Satversmes grozījumu projekts reģistrēts Centrālajā vēlēšanu komisijā. Katram vēlētāja parakstam šo 12 mēnešu laikā jābūt apliecinātam pie zvērināta notāra vai bāriņtiesā, kura veic notariālas darbības. Maksu par paraksta apliecināšanu saistībā ar parakstu vākšanu par likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu bāriņtiesā nosaka, ņemot vērā paraksta apliecināšanai nepieciešamās tiešās administratīvās izmaksas, taču ne vairāk kā pusi no summas, kas likumā noteikta paraksta īstuma apliecināšanai bāriņtiesā.

5. Ja līdz 2015.gada 1.janvārim ne mazāk kā 30 000 vēlētāju, norādot savu vārdu, uzvārdu, personas kodu un parakstīšanās datumu, iesniedz Centrālajai vēlēšanu komisijai pilnīgi izstrādātu likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu, Centrālā vēlēšanu komisija nosaka 21 dienu termiņu, kad parakstu vākšanas lapas, kurās vēlētāji var parakstīties, ir pieejamas katras republikas pilsētas vai novada domes noteiktajās vietās.

6. Līdz 2015.gada 1.janvārim paziņojums par likuma ierosināšanai nepieciešamo parakstu vākšanas uzsākšanu kopā ar iesniegto likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu publicējams laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

7. Šā likuma 27., 28., 30., 31., 32. un 33.pants ir piemērojams arī tām tautas nobalsošanām un likumu ierosināšanām, tai skaitā parakstu vākšanām, kas uzsāktas pirms šo grozījumu spēkā stāšanās un nav noslēgušās.

8. Šā likuma 29.panta otrās daļas otrais teikums zaudē spēku 2015.gada 1.janvārī.

9. Līdz 2015.gada 1.janvārim ne mazāk kā 10 000 balsstiesīgo Latvijas pilsoņu ir tiesības, norādot savu vārdu, uzvārdu, personas kodu un parakstīšanās datumu, iesniegt Centrālajai vēlēšanu komisijai ierosinājumu tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu. Lai uzsāktu parakstu vākšanu ierosinājumam tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu, izveidojama iniciatīvas grupa, kura atbilst šā likuma 23.panta otrajā daļā norādītajām prasībām. Iniciatīvas grupa iesniedz Centrālajai vēlēšanu komisijai iesniegumu par reģistrāciju.

10. Ja saskaņā ar šo pārejas noteikumu 7.punktu iesniegts iesniegums par iniciatīvas grupas reģistrāciju, Centrālā vēlēšanu komisija 10 dienu laikā pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1) reģistrēt iniciatīvas grupu, ja tā atbilst šā likuma 23.panta otrās daļas prasībām un ja iesnieguma par reģistrāciju iesniegšanas dienā nav iestājies Satversmes 14.pantā noteiktais termiņš, kad nevar ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu;
2) atteikt reģistrēt iniciatīvas grupu, ja tā neatbilst šā likuma 23.panta otrās daļas prasībām vai ja iesnieguma par reģistrāciju iesniegšanas dienā ir iestājies Satversmes 14.pantā noteiktais termiņš, kad nevar ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu.

11. Līdz 2015.gada 1.janvārim ierosinājumu tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu var iesniegt 12 mēnešu laikā no dienas, kad iniciatīvas grupa reģistrēta Centrālajā vēlēšanu komisijā, ja vien nav iestājies Satversmes 14.pantā noteiktais termiņš, kad nevar izmantot tiesības ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu. Katram vēlētāja parakstam šo 12 mēnešu laikā jābūt apliecinātam pie zvērināta notāra vai bāriņtiesā, kura veic notariālas darbības. Maksu par paraksta apliecināšanu saistībā ar parakstu vākšanu par Saeimas atsaukšanu bāriņtiesā nosaka, ņemot vērā paraksta apliecināšanai nepieciešamās tiešās administratīvās izmaksas, taču ne vairāk kā pusi no summas, kas likumā noteikta paraksta īstuma apliecināšanai bāriņtiesā.

12. Līdz 2015.gada 1.janvārim Centrālā vēlēšanu komisija, konstatējusi, ka ierosinājumu tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu parakstījuši ne mazāk kā 10 000 balsstiesīgo Latvijas pilsoņu, paziņo, ka tiek uzsākta parakstu vākšana. Paziņojums par ierosinājumu tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu publicējams laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Parakstu vākšana notiek šā likuma 7.—9.pantā noteiktajā kārtībā. Pilsoņi, kuri parakstījušies par ierosinājumu tautas nobalsošanai par Saeimas atsaukšanu šā likuma 22.pantā noteiktajā kārtībā, ieskaitāmi kopējā ierosinātāju skaitā. Ja minētie pilsoņi parakstījušies arī šā likuma 24.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, parakstu vākšanas lapās viņu paraksti nav līdzskaitāmi. Centrālā vēlēšanu komisija saskaita parakstus un konstatē rezultātu."

11. Saeimas deputāti:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

**Anotācija likumprojektam**
**Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"**

**1. Kādēļ likums ir vajadzīgs?**

Likuma „Par Priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām" pārejas noteikumu 6. punkts un likuma „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms pašvaldību vēlēšanām" pārejas noteikumu 5. punkts uzdeva Ministru kabinetam līdz 2009. gada 1. septembrim izstrādāt un iesniegt Saeimai likumprojektus, kas paredz politisko organizāciju, politisko organizāciju apvienību un ar tām nesaistīto personu tiesības veikt aģitāciju tautas nobalsošanas gadījumos.

Latvijas Republikas normatīvie akti šobrīd neregulē aģitācijas pirms tautas nobalsošanas kārtību, līdz ar ko nav saprotams personas, kas veic aģitāciju pirms tautas nobalsošanas, tiesību un pienākumu apjoms, kā arī kompetento iestāžu kompetence. Ņemot vērā to, ka pilsoņa brīvās gribas ietekmēšana nav pieļaujama ne tikai vēlēšanu gadījumos, bet arī personai izdarot izvēli par tautas nobalsošanā izlemjamo jautājumu, ir nepieciešams veikt grozījumus likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu".

Likumprojektā tiek definēts aģitācijas pirms tautas nobalsošanas jēdziens un periods, kā arī kārtība, kādā tiek izvietoti aģitācijas pirms tautas nobalsošanas materiāli. Likumprojektā tiek noteikti aģitācijas materiālu izvietošanas aizliegumi.

2009. gada 8. aprīlī tika pieņemts likums „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē", kas paredz vienai desmitajai daļai vēlētāju tiesības ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu. LR Saeimas Juridiskās komisijas 2009. gada 5. maija vēstulē Nr.9/3-2-n/72-(9/09) tika izteikts lūgums Tieslietu ministrijai sagatavot un iesniegt Saeimā likumprojektu, kurā būtu noregulēta procedūra saistībā ar vienas desmitās daļas vēlētāju tiesībām ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu.

Likumprojektā tiek noteikts jauns pamats tautas nobalsošanas rīkošanai, nosakot kārtību, kādā ierosināma Saeimas atsaukšana.

Tiek precizēts vēlēšanu iecirkņu darba laiks tautas nobalsošanas dienā.

Tiek palielināta vēlētāju atbildība un pienākumi vienas desmitās daļas vēlētāju parakstu savākšanā likumu ierosināšanai, nosakot tiesības iesniegt CVK vienas desmitās daļas vēlētāju parakstītu likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu, vienlaikus paplašinot to institūciju loku, kas apliecina parakstu īstumu, kā arī paredzot iespēju parakstus vākt elektroniski, un ierobežojot maksu par paraksta apliecināšanu bāriņtiesā vai pašvaldības institūcijā.

Tiek noteikts, ka parakstu vākšanai par likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu izveidojama iniciatīvas grupa. Tiek paredzētas CVK tiesības atteikt likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta reģistrāciju, kā arī kārtība iniciatīvas grupas tiesībām pārsūdzēt šādu atteikumu.

Pārejas noteikumos tiek paredzēts, ka laikā līdz 2015.gada 1.janvārim ne mazāk kā 30 000 vēlētāju ir tiesības iesniegt CVK pilnīgi izstrādātu likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu, bet 10 000 vēlētāju ir tiesības ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu.

**2. Kāda var būt likuma iespējamā ietekme uz sabiedrības un tautsaimniecības attīstību?**

Tiks veicināta pilsoņu brīvas gribas izpausme tautas nobalsošanas gadījumos par izlemjamo jautājumu. Likumprojektam nav tiešas ietekmes uz tautsaimniecības attīstību.

**3. Kāda var būt likuma iespējamā ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem?**

Likumprojektā paredzētais tautas nobalsošanas ierosināšanas process palīdzēs ieekonomēt valsts budžeta līdzekļus. Pieredze rāda, ka vienas tautas nobalsošanas sarīkošana izmaksā aptuveni 2 miljonus latu, neskaitot izdevumus parakstu vākšanas sarīkošanai, kas vidēji izmaksā vēl 0,5 miljonus latu.

**4. Kāda var būt likuma iespējamā ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu?**

Nepieciešams pieņemt likumprojektu „Grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā", nosakot atbildību par aģitācijas pirms tautas nobalsošanas noteikumu neievērošanu.

**5. Kādām Latvijas starptautiskajām saistībām atbilst likumprojekts?**

Likumprojekts atbilst visām Latvijas starptautiskajām saistībām.

**6. Kādas konsultācijas notikušas, sagatavojot likumprojektu?**

Konsultācijas nav notikušas.

**7. Kā tiks nodrošināta likuma izpilde?**

Likuma izpilde tiks nodrošināta saskaņā ar likumā un normatīvajos aktos noteikto kārtību un ar jau esošo valsts institūciju palīdzību. Jaunas institūcijas radītas netiek. Normatīvā akta izpildi nodrošinās Centrālā vēlēšanu komisija un Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.